

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:
 Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Félévre 2, 50. Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:
 4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetésekül árlengedés adatik.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

Külföldi az év folytat minden hónap elején lehet.

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, KÖNYVOK-UTCZA, 121 SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCZA, 186. SZ.

Bélyegdíj minden bejelentésért 30 kr.

Márczius 15.

Pár nap mulva ismét ránk kerül a szabadság, egyenlőség és testvériség magasatos eszméinek diadalünnepe, mely fényesen emlékeztet bennünket ama honfűi lelkesedésre s dicső küzdelmekre, melyek bár sok vér és áldozatok árán s az elnyomatás és szenvedések kiállása után, de következményeikben végre is megtestesítették, győzelemre s diadalra juttatták ama szent eszméket, melyek uralma nélkül egy nemzet nem más, mint egy üntudatlan állapotban élő néptömeg, s melyek megvalósításáért már annyi vér elfolyt s oly sok nemzet sirba szállt.

És ha e napon egy nemzet buzgó imája száll a Mindenhatóhoz, halál rebegve az elvett jókért s az ég áldását és szebb jövőt kérve e sokat hányott nemzetre: úgy a mai napot még lélekemelőbbé s jelentőségtelegesebbé teszi a helyzet, melyben népek és nemzetek egymás irányában állanak, s melynek kibontakozását és újja teremtését milliók elfolytott lélekzettel lesik és várják.

Látunk nemzeteket elnyomva, rablánczra verve s hasztalan erőlködnek, hasztalan sóhajtoznak szabadságért, hiába küzdenek a létért.

Látunk ismét népeket, melyek üntudatra ébredve, bátran sikra szállnak az önkény és zsarnoki hatalom ellen, hogy önállást, szabadságot vívjanak ki maguknak. És e forrongás közepette látjuk a népszabadság elnyomására törekvő zsarnokságot: — látjuk az önzés, hatalomvágy, bosszú, — majd ismét az önvédelem kétségbeesett erőfeszítéseit, melyek népek s világrészek sorára lesznek befolyással.

És ha mindezeket látjuk, aggdóva bár, de a jövőbe vetett hittel nem emelkedik-e fel e napon lelkünk a magasba? s szívünk minden dobbanása nem a szabadság, egyenlőség, testvériség szent igéit hangoztatja-e? buzgó fohászában így sóhajtva: jöjjön el a te országod!

Kevés híján négy évtized választ el bennünket a nemzeti lelkesedés ama dicső korszakától s bár a népek sorsát intéző események azóta sok változást idéztek elő, bizvást elmondhatjuk, hogy komolyabb és válságosabb pillanatokban aligha értük meg márczius 15-dikét, mint a melynek képét a komor láthatár ma elébünk tárja; a mikor nemcsak a hangzatos szavakra, de valószínűleg a tettekre is rá fog kerülni a sor. S mind ezeknek megdölgölása önként ébreszti fel bennünk azon hazafias érzületet s gondolkozást, vajha e végzetessé válható időszakban bármilyen veszély s körülmény együtt találja nemzetünket, ennek minden rendű és rangú fiait, hogy annak elhárítására közös erővel s egyetértéssel közreműködjenek s az ösők dicső példáján lelkésülve bármilyen ellenséggel szemben az egész nemzet mint egy ember sikra szálljon s megvédje a hazát. És ha nemzeti újjászületésünk e nagy napján az egek urához buzgó áhítattal felemelkedünk, nem imádkozhatunk nagyobb áldásért s adományért, mintha azt kérjük, hogy vezérleje nemzetünket az egyetértés és önzetlen hazaszeretet útján s ne engedje a pártoskodás és visszavonás tüzet szitni akkor, midőn a hazának minden fiára számítani kell. Ha ezt megengedi önmünk, ez lesz a szabadság, egyenlőség s testvériség eszméinek valódi s legszebb diadala.

De vajjon mit tapasztalunk? Azt-e, hogy nemzetünk minden rétege, minden osztálya s minden egyes tagja át van hatva ezen magasatos eszmék és érzelmektől? Azt-e, hogy mint egy közös anya gyermekei egymás iránti szeretetet, becsülést s kölcsönös támogatást által igyekeznek létesíteni a békés egyetértést, mely a legfőbb boldogulásnak, nemzeti erőnek s hatalomnak alapját, kiindulási pontját képezi? Nem, sőt ellenkezőleg vannak, kik kicsinyes okoktól s nem épen önzetlen hazafiságtól vezéreltetve a pártviszály magvait folyvást hitegetik, a társa-

dalom különböző osztályai, pártok és felekezetek közti meghasonlást folyvást élesebbre közzörülni igyekeznek. Fájdalommal kell tapasztalunk, hogy vannak ilyenek és még fájdalmasabb, hogy városunk sem képez e részben kivételt, mert itt is vannak, kik az Úr kertjébe nem plántálni és gyomlálni, hanem konkolyt hinteni járnak.

Nem örömet térünk el magasatos tárgyunktól, de ki kell mondanunk, hogy azon eljárás és magatartás, melyet a helybeli függetlenségi párt organuma, s — nem akarva azt az egész pártnak tulajdonítani — annak némely vezérfői már régebben s újabban ismét követnek, legkevésbé sem keltik bennünk azon meggyőződést, hogy a fentebb vázolt komoly politikai események e haza minden polgárát vállvetett tettei készen találják. Már maga azon elbizakodott, semmi történelmi alapon nem nyugvó s az események által sem igazolt ferde politikai nézet és felfogás, mintha a márczius 15-ik által szentesített nagy eszméknek egy az események befolyása alatt később alakult politikai párt lehetne egyedüli hagyományosa és letéteményese, méltó felháborodást és megbotránkozást szülhet, s csak arra szolgál szomorú bizonyosságul, mily könnyelmű játékok üzenek a nemzet közkinccsével. Am ha a bekövetkező veszélyek amaz eszmék győzelmét és diadalát kockázra teendik, vajjon egyedül ők lesznek-e akkor is, kik azt ha kell, vérrel is diadalra juttatják? Idő és helyzet elég komoly arra, hogy ezzel is számoljanak.

De még kicsinyesebb dolgokban is ellenük támadnak, s majd a bosszú és vádaskodás, majd pedig a szegényletességig meghunyászkodás hangján és modorállyal igyekeznek jobb sorsra méltó buzgalommal leszeritani és kizsarnítani egy nagy politikai párt minden tagját a közügyek azon szolgálatából, a mely minden jóralól honpolgárnak szent kötelessége, de a mellett oly teher, melyet hűségesen viselni mindenki kö-

teles. Ismételve hangoztatjuk, hogy rossz időben játszanak a tűzzel, mert olyankor talál elharapózni, mikor az oltásra többé gondolni sem lehet.

Nem térünk ki a részletekre, la-punk mult számában bővebben reflektáltunk mindezekre, s még lesz alkalomunk hozzájárulni. Visszatérünk tárgyunkhoz s fentebbi elmélkedéseinkhez. Bennünket a hazaszeretet szent eszméje vezérel s lelkesít, s ebben nem hagyjuk magunkat túlszárnyaltatni sem egyesek, sem pártok részéről. De nem is vindikáljuk ezt kizárólag magunknak, sőt azt kívánjuk, hogy ez egyben egyik és egyetértők legyünk. Ily érzelmektől áthatva fogjuk mi márczius 15-ikét megünnepeelni, ünneplésünk őszinte, igaz s a helyzet komolyságához méltó lesz. menten minden frázis, önérdék vagy pártoskodási viszketegetől. Jelszavunk: a haza minden előtt, s mindent a hazáért. Ekként üdvözöljük és szenteljük fel, sőt ha kell diadalra juttatni is segítjük ama zászlót, mely a szabadság, egyenlőség és testvériség jellegét lobogtatja.

Egészégi állapotok a forróvízi gyarmatokban.

— Hanusz István. —

Mikor úgy dermesztőn fűj vakról a téli szél, végig süpri letarolt mezőinket, élesen sivit lombjuk vesztette fáink kopasz fölmeredező ágai közt s szeminkből könnyet facsar hatalmas, mert még a lelkünk is fázik belől: azt gondolkodni, boldogabb a táj, hol egész éven át van nyíló virág, éri gyümölcs, mert hiszen nincs ott tél. Pedig ha összeszedjük csak magyarából is tudósításokat, melyekkel utazók, ott leteleplőt kereskedők, hittérítők, ültetvényesek a gyarmatokon, köteleseggel teljesített orvosok, katonák, tisztviselők színtelen szolgálnak: belátjuk, hogy a hollandi ifjú, kit gyors meggazdagodás vágya úz a forróvízi tájakra, ha onnét úgy férfiora delén visszakérül, nagyon megérdemli, hogy a reményeiben élt fehér ház barátságos födele alatt gondatlanul szürcsölhesse illatos teáját; vagy az angol tisztviselő, kit a paradicsomi tájakon töltött éveitért kétszeresen fizet meg az állam és felannyi idő alatt válik nyug-

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Jegyzeteimből.

— Koréh—Tatay Karolinótól.

(Folytatás és vége.)

A lipótmezői tébolydában az egyes betegosztályok megkülönböztetéseit számszerint vannak s épen így az osztályhoz tartozó parkok is, melyek nyáron rendes sétatályul szolgálnak a betegeknek. E parkokban a mi némileg visszatetsző: a kerítést képező magas vasrácsozat; különben üde, lombos bokrai, szépen gondozott árnyas fáival s kényelmes ülőhelyeivel, még a rekkenő hőségben is kellemes sétatály; a bokrokon madarak zengedeznek, itt vidám csicsérgéssel, ott andalító, méla hangokon; majd megzörren a néhez zár, halk nyikorgással fölturnál a rostélykapu: a betegék jönnek felügyelőik kíséretében, hogy az üde hegyi lég nyújtson enyhülést a lankadt testnek. Elő néhány egyenruhás halvány beesett arczú alak, ki tudja kik lehetnek!... az egyforma külső eltakar mindent, ugyanazon vörös-szők szoknya és zubbony, sáppadt méla arcz, fénytelen tétova szemek. E rémes kapu ha egyszer becsukódott egy-egy szerencsétlen lény mögött, s ha a sors még az anyagi jólétet is megtagadta tőle: lett légyen előbb tiszteletben állott egyén, vagy az útezasárból fölszedett csavargó, a tébolyda falai között egyenlően beteg. Majd néhány

csinosabb öltözötű hölgy halad át a kapun: szép fiatal asszonyka az egyik, csaknem gyermeknek néz ki; karját bádjattan nyugtatja mellette haladó szerencsétlen társnője karján, fölbolmolt szöke fúrtei gyűrűzve lengik körül méla, bánatos arczát. E nő látása szívetem járja át; mintha egy ide tvedt kis madonna közeledne felém... Sze-met keresőleg hordja körül a liget bokraín, újjaszkái megbillegtetik a lombokat, míg ajka gépiesen rebegi: „hol a férjem? menjünk a hivatalba!... minden tárgynál elhagyott kedvez hivatalt keresni, minden közeledőtől férje után kérdez. Érzem, hogy szemembe visszafolyhatatlanul túl a köny, gyorsított léptekkel iparkodom menekülni e szivetrizáló jelenettől, az asszonyka jajaigot kérése messze hangzik utánnam: vigyen a férjemhez, menjünk a hivatalba!...

A liget tulsó részén, magános löcán, komoly, csaknem szigorú tekintetű, mint egy 40 évesnek látszó nő ül; újjai szorgalmasan miködnek himzésén; mintha semmi sem érdekelné, olyan egykedvűleg tekint önként körülle szibongó társnőre: közeledtemre ellebben a szigor arczáról, barátságos mosolylyal nyujtja felém kezét: „szép öntől, hogy nem került el” szavakkal von maga mellé a löcázra, különben folytatja szívesen, csak igéretét teljesíti ön, mert ha jól emlékszem, szavát bírom, hogy a mai délutánt velem tölti.

— Igen asszonyom, viszonzám, meg vagyok győződve, ön is emlékezni fog ne-

kem tett igéretére: megismerteti velem élete történetét; és az örül ön így beszélt:

— Apám a távol Oroszhon egy vagonos polgára volt; gyermekememet, ifjú éveimet jólleiben töltém, nem ismerve semmi nélkülözést, nem bánatot, értem el 18-ik éveimet, mint legtöbnyire minden vagonos, egyetlen leány, én sem voltam az udvarlók hujjával, a nélkül, hogy egyik iránt is hajlamot éreztem volna, míg a véletlen egy németországi orvost vezetett házunkhoz; magas, sápadt alak volt, igénytelen, szegényes külsővel, de kifejezéstelen kék szemében volt valami, a mi szívetem eddig ismeretlen érzést keltett. Szegény ifjú, ha gondolta volna, mily borzasztó sorsomnak lesz akaratlan okozója, — tevő hozzá könyhőbbadt szemekkel, — de nem, szakítá felbe önmagát, hiszen én örült vagyok, a kinek nem szabad érzelmét kifejezni, a multakon ábrándozni; multamra sötét fátyol borítottam, jövőm a tébolyda temetője, de hagyjuk ezt. Atyám, kinek üzleti számításai lehettek velem, hallani sem akart a szegény, talán kétes jövőjü orvosról s az önkéretes ifjú elhagyta Szt. Pétervárat a nélkül, hogy háznakat fölkereste volna, de egyik barátjánál levélkét hagyott számomra, melyben forró érzelmeiről biztosítva kér: feledjem el, nyugodjam meg a sors végzésében, mely lehetné teszi továbbra közlemben lételet.

E levél lön élttem sarkpontja; éreztem, hogy midőn e drága sorokat szívemhez rejtém: elzárтам magam az élet örömeitől is,

reám nézve nem volt többé élvezet, untatótt minden; szobám egy fala között, keblemben ereklýmmelem ültem hallgatagon gondolkodva órák hosszat, nem érdekel semmi; közönyös voltam a mosolygó arcz és könyes szem iránt: 20 éves életemnek nem volt csejja többé.

Igy telt el pár év; egyszer egy német lap jött kezemhez, egykedvűleg lapozva, szemem egy ezikben akadt meg; egy bécsi tébolyda jelenet volt az, melyben az én feledhetlen ideálom, mint a tébolyda orvosa szerepel. Szívem ismét gyorsabban kezdett mozogni: tehát él, Bécsben egy tekintélyes intézet orvosa!... s azon percében egy borzasztó gondolat villant meg agyamban.

Néhány hó mulva apám egy idegent mutatott be lázunknál; az idegen tekintélyes üzletember volt Magyarországból P.-ból. Rövid idő mulva apám tudatá velem, mikép az idegen kezemet óhajta, mely óhajta s az övével is egyesül; én ellenvetés nélkül adám beleegyezésemet a nélkül, hogy kijelentett jegyemem legkisebb változást idézett volna elő szívem világában. Ott csak egyetlen alak élt, ez tölté be egész lelke-m, ezzel foglalkozott gondolatom, ha munkaszatalomál ültem, erről álmodoztam az éj néma óráiban, ezt foglaltam imámba: őt még egyszer látni, hangját hallhatni volt lelke-m egyedül vágya, és én vakon dobáltam magam oda sorsomnak.

Midőn férjemmel Magyarországra jöttem, szívem újból élni kezdett: P.-ny és Bécs milyen közel vannak egymáshoz!...

dijképessé, mintha otthon a ködös Angliában szolgált volna.

Ennek oka az, hogy az ilyen vállalkozások legalább is fele a forróvívi ég alatt keskeny és sötét sirt talál a hollandi ház tagosa, világos termet helyett, koporsót és legfeljebb elismerő nekrológot a felszólalati idő alatt kiérdemelt nyugdíj helyett. Részvényes társaságok nem szoktak pazarlók lenni tisztviselőik díjazásában és mégis halljuk, mit mond a párisi Gaulois című lap, mely nyilvánosságra hozza, hogy a Panama csatorna építői mily magas fizetést húznak. Dinkler vezérigazgató évi fizetése 150,000 frank (63,000 rft), e mellett a csatorna építettség társaság költségén gyönyörű villában lakik, szolgálatára ingyen állnak kocsik, lovak, inasok. Két szakaszfőnöknek egyenként 60,000 frank (21,200 rft), utazási-átalány ezenkívül és szabadlakás. A többi magasabb rangúak havonként 1200-2500 frankot (504-1050 rft), a kisebbek 400-500 frankot (168-231 rft) húznak. Mindenkinnek évenként 5 havi szabadságú jár és útiköltség Európába és vissza. És mindez a paradicsomi vidék gyilkos éghajlata miatt; mert a forró földön alatt földetlen fejjel nem járhat az ember életveszély nélkül, levén ennek minden esetben napszúrás a következő. Heves fejfájás- és hányással áll az ember, a beteg összeesik, arca megfeketül és az egész szervezet gépe megáll, ha gyors orvosi segítségre nem érkezik. A tengerrel jövő szellő bár éltet, de a szárazról fúvó elernyeszt, lázhozó, kivált az esős időszak után, ha moosárokat söpört végig. (Natur forschér 1883. 348.)

A forróvívi vidékek régóta ígért föld színeben tüntek föl a vállalkozók szemében, mert mint a vérmes reményűek mondták, ott egy év alatt meg lehet gazdagodni; erre pedig a rideg tapasztalás azt a kadenecit mondja rá, hogy fél év alatt meg lehet halni. A föld, mely 1000 magot hoz a termelőnek és a melynek termékeiről mesés árakat fizetett a fogyasztó közönség, olyan levegővel van burkolva, mely kedvez a növényvilág tenyészetének, de megöli az embert. Az európai ember értelmi felsőbbisége folytán őr a bér a Földnek, de mégis töredékesen edény az éghajlat mindenható befolyásával szemben és nehéz küzdelemnek van alávetve a forróvívi tájakon saját életéért és hozzá küzdelme nagyon ritkán győzelmes.

Amerika forróvívi vidékei voltak azok, melyek áldásai- és átkaival az európai ember legelőször megismerkedett. A „Kolonialzeitung” olyan orvosi értesítése alapján hozza híreit, kik hosszabb ideig tartózkodtak e tájakon vagy tényleg ma is ott élnek. Igy Mexico fölött Dr. Below és Heinemann nyujtanak és részben ismertették, az utóbbi különösen a Laguna de Terminos vidékéről. Legfélemlibb betegségek itt a sárgaláz (vomito, fiebre amarilla), mely kivált Veraacruz és Campeche környékén dúló helyi baj; pedig Mexiconak mind a két pontja olyan fontos, hogy még egészségi tekintetből sem hanyagolható el. Az első mintegy kapuja az országoknak, a honnét a fővárosba menő vasút kiindul, az utóbbi pedig hatalmas bűtör és festőia-telep. A tehuantepeki öbölnél pedig a malaria nevű mocsárláz uralkodik. Mexico különben olyan emleletes ország, melyben a lapos parti vidékre a hívós belső fölföld második emeletéről észvéren pár óra alatt le lehet jutni. Az éghajlati ellentéteket legelőbberben jellemzik a növények. Igy a második emelet Mexico-ban a fenyvesek vidéke, az első emelet a

kaktusz-félék, a földszinti részen, t. i. tengerpart mentén keleten és nyugaton pálmák díszlenek és megérik a kávé. A legfőbb tájon félelmes a títusz, mely a hosszas utazásban kimerült idegeneket lepi meg kérlelhetlenül. A legalsón föltűnően gyakori a tüdőszékhűdés és mint Dr. Below mondja, nem szabad az oda költözőnek hajlammal bírnia a tüdőbajokra.

Közép-Amerika államszövetségére nézve Dr. O. Stoll épen olyan viszonyokat állapít meg, mint a minők Mexicóban vannak: az egészségtelen lapos partvidékek bőlhajók kimoazzák és állik az embert. Panama állam politikailag bár a délamerikai szövetséghez kapcsolta magát, de természetesen tartozik Középamerikához, azért annál említjük föl, hogy a híres panamai vasút, mely 1855. óta két óceánút köt össze, mennyi áldozattal volt létesíthető. A 7000 munkást a föld különböző tájáról toborozták össze. Legtovább ellenálltak a gyilkos klíma ha társának az afrikaiak, azután a hindostani kulik, hamarabb tönkrementek az európaiak, leg hamarabb a kínaiak. Kétségbeesítő volt látni a szerencsétleneket, kik a forróvívi láz erőt vett, százan és százan öngyilkosok lettek, mások esengve könyörgöttek, hogy ölje meg őket. A kik ezt meg nem nyertették, apálykor kiültek az óceán partjára és halálra köszön várták a dagály megérkezését. Meggyújtott pipáikkal halgaltak és modulálóan maradtak, mint egy-egy hullámszokkda szirt, míg fölkapták őket a hullámok és a sötét mélységbe sodorták örökre. (R. Andree: Geogr. Handbuch 1882. 547.) Éjszaki Braziliában vérhas, máj- és tüdőbajok szedik a vámot gazdagon.

Ázsia forróvívi tájait is régóta ismerjük, mert Hollandia Anglia és Franciaországok ott századok óta gyarmataik vannak. A hollandiak telepen Metzger Emil 17 évig tartózkodott, szerinte Jáva és Madura szigeteken az európaiak állandó letelepülése és boldogulása lehetetlen. Jávában a malaria láz még a 600-1000 m magas évi partokon is igen gyakori. Az európai ott tartózkodók közt uralkodó halandóságát legesekélyebb mértékben teszi 80 % ra. Legelőbberben támadja meg a láz a nőket, ennek következtében vérszegénység, általános petyhüdség a bajuk. Nagyon komolyan megfontolja ott minden bölgy, ha férjhezmenetre szánja a fejét, mert a legelső gyermekágyi állapot közönségesen életbe kerül.

Szumatra szigetnek Deli nevű gyarmatáról mondja Dr. Paster, hogy az európaiak gyermekei satnyák és közülök rendkívül kevés éri el az érett kort, ha állandó ott való tartózkodásra vannak utalva. Legfélemlibb baj magokra a filóttékre is a láz, a vérhas, a szív izmainak elfajulása, mely kora és hirtelen beálló halállal végződik. Fokozott izgatottság vesz erőt minden európai beöltözöt, kik hosszabb ideig tartózkodtak Szumatrán. Nehezebb kézi munkát huzamosabban egy sem bír meg, kényelmesebb életmód mellett pl. kereskedői faktoriában, vagy mint fölgyűelő az ültetővényeken, kitöltöthet 3 évet erős szervezet mellett talán 10-et is. (Folyt. köv.)

Fölvívás a tanúgy barátaihoz!

Hogy a legszegényebb gyermeknek is lehetővé váljék a jövendő pályájához okvetlen szükséges alapismereteket megszereznie, a helyi főreáliskola tanártestülete a város értelmes polgárságának jóakarásával együtt-

tesen reáliskolai „Segítő egyesület”-et öhajít szervezni, melynek célja a jóravaló szegény tanulókat különösen az alsó osztályokban könyvekkel, taneszközökkel, esetleg felvételi díjjal (a tandíjt az állam ilyenekül elengedi) és egyéb nélkülözhetlen dolgokkal oda segíteni, hogy kivált az alsóbb osztályok bevégezése után kellő alapismeretekkel léphessenek iparos vagy egyéb pályákra.

Az ilyen nagyobb mértékű segélyezés szükségessé teszi, hogy az egyesület mind többben támogassák, miért is a lenn irt tanári kar tisztelettel hívja föl Kecskemét város t. közönségét, hogy tagokul az egyesületbe a hazai kultúra és ipar érdekében minél többen lépni sziveskedjenek. A nagy méltóságú belügyminiszterium 7572/1887. sz. rendeletével jóváhagyott alapszabályok értelmében a tagok lehetnek:

- a) alapítók, 40 ftr tőke letételezéssel, mely 4 év alatt 4 egyenlő részletben is történhetik;
- b) rendesek, évi 2 ftr járulékkal;
- c) pártfogók, évi 1 frittall.

Sziveskedjék minden alíró meghatározni, milyen minőségben kíván az egyesületbe lépni. Kellő számú tagok jelentkezése után a reáliskola igazgatója, ki a jelentkezéseket örömmel elfogadja, a szervezkedő gyűlésnek összehívására rövid időn gondoskodik.

Kecskeméten, 1887. márczius 12 én honfűi tisztelettel az áll. főreáliskola tanártestülete.

Nyilvános köszönet.

Hálás szívvel röja ez úton is köszönetét az aluljegyzett tanárkar a „Kecskeméti Központi Takarékpénztár” tekintetes Igazgatósága iránt, hogy a reáliskolai tanulók „Segítő egyesület”-ét 20 fittal jóvalomatlan kegyeskedett. Kecske-méten, 1887. márczius 12 én. Az állami fő reáliskolai tanártestület.

Felhívás.

A népfölkélesről szóló 1886. évi XX. t. c. zikk. 9. §-ának rendelkezése szerint: „A népfölkélek tiszteit magyar állampolgárok közül 0 es. és apost. kir. Felsőge-nevezi ki a honvédelmi miniszter előterjesztésére, a ki azokat már béke idejében évről-évre kijelöli.”

Az ezen törvényzikk végrehajtására vonatkozó utasítás már kiadtván, elérkezett az idő egyszermind ezen rendelkezés végrehajtására. Felhívatom tehát ezennel mindazon állampolgárok, kik a népfölkéles felhívása esetében tiszti minőségben alkalmaztatni öhajtanak, hogy ebbeli kérelmüket f. évi márczius hó 16 ik napjig bezárólag Taty Andr rendörkapitányi fogalmazónál, és pedig minden nap d. e. 9-12 és d. u. 3-5 óra közt bejelentsek. A rendörkapitányság.

Irodalom.

„Sarah grófnő” t. Ohmet György híres regényét tartalmazza az Egyetemes Regényvár II-ik évfolyamának 10-ik kötet. Az „Egyetemes Regényvár” (kiadja Singer és Wolfner könyvkereskedése, ára köve 50 kr.) díszes piros kötetű jól ismeri már a magyar olvasóközönség; nines könyves-asztal az országban, a hol ott ne volna egy-egy ép oly díszes mint érdekes és oleso kötet. Új kötetnek tartalma — Sarah grófnő — bizonyan öregbíteni fogja híveit. Ohmet ez regénye, melyet dramatizálva már egy hónap alatt látni fogunk a nemzeti színházban, előbb íródott mint a Bánya és Lise Fleuron, de épp oly érdekes mint ezek, s mint a nagyhírű író minden műve, kiválóan drámai hatású. Valódi párja a „Vasgyáros”-nak.

Ez időtől egész lelkemet borzasztó tervem foglalkoztatta; kivételben azonban csak óvatosan haladtam, míg nem a sors jött se-gélyemre: egy erős megbűlés következtében idegátj kaptam, talán ez az Ég büntetése volt, én nem vesztém el tervem tonalát, lelkemben megérett határozat volt s az idő ellő. Agylázam multával sikerült orvosomat is tétütra vezetni: jászatam a tébolyodottat.

Férfem vizsgálhatatlannak látszott; az orvos kijelenté, mikép — szakértő kezelésczéljából — szükségesnek látja elmekörháza vitetésemet. Minden erőmre volt szűkségem, hogy ezen öhajított vélemény hallatásra szerepemet el ne ejtsem; türelmetlenül szemláltam az időt, végre elérkezett a várva-várt nap, melyem lelke egyedüli öhajítása teljesül.

A tébolydában elhelyeztetvén, férjem érzékeny bűsűja után egyedül maradtam szobámban, hová nemsokára az orvos lépett be; bár évekig foglalkoztam a gondolattal, hogy látni fogom, látnom kell őt, mégis midőn az évekig öhajított percz elérkezett, midőn láthatám ismét azokat a feledhetetlen hívös szemeket, érzem kezének dejes érintését: erőm elhagyott, szemem elé köd borult s én eszméletlenül rogytam össze.

Midőn eszméletem visszanyerém, úgy-ban találtam magam, ruháimat eltávolítva látván: első gondolatom ereklényre esett, mely szintén hiányzott, de félve a fölfedezéstől, csak tartózkodva merém említeni, később azonban kértem az apólonót: adná vissza nekem ama kis csomagot, mely selyem si-

ronon függve találtatott keblemen. Az apólonó kíméletesen iparkodott megnyugtatóni, hogy ne aggódjam, semmi sem fog hiányozni, mert az intézet szabályai szerint, mindazon tárgyak, melyek a betegnek találtatnak, az intézet gondnoksága által érintetlenül küldetnek vissza családjaikhoz. Mintha vilám esapott volna le melletttem, közel voltam egy újabb ájuláshoz; teljes erőmmel iparkodtam a nyugodt közönyt szűnléni, míg lelkeket a legiszonyfűbb kínok gyöttrék azon gondolatnál, hogy ama levél, mely életem feltett titkát rejti: férjem kezé-hez jött.

Kinos remegésem azonban csillapult, miután hónapok multak a nélkül, hogy férjem leveleiben legkisebb cölzást észlelhettem volna s én kezdtem magamat a tébolyda falai között boldognak érezni; boldognak, mert azt, ki lelkemben kitűnőhletlenül él, kiért egész életemet fölföldözám, naponként láthatam; — habár mindenkor egy apólonó kíséretében lépett is szobámba — vele beszélhetek, tekintetemmel kísérelhetem lépéit, a nap minden órájában róla hallék beszélni és én azt hittem, az Ég könyörűlt szívevem, meghallgatá imáimat.

Csaknem egy évet tölték már a tébolydában, azon meggyöződésben élve, hogy szerepemet tükéletesen viszem, midőn egy napon az orvos, levéllel kezében, nyitott szobámba s közle velem férjem azon határozatát, mikép legközelebb értem fog jönni, hogy az intézetből magával vigyen s kíméletes, gyöngéd szavakkal igyekezett meg-

gyözni, mikép az ő véleménye is oda irányul, hogy egészésem helyreálltón annyira, a mikor a esendes otthon, a bizalmas családikör fog legjötekevényabban hatni kedélyemre.

Mielőtt időm lett volna helyzetemre gondolni: férjem megjelent s pár óra múlva már távoznom kellett az intézetből.

Alig hagyánk el Bécest, férjem minden kímélet nélkül tudtama adá, mikép legkevésebb sem azon szándékából hozott magával, hogy otthonát velem, mint hitvesével megossa; bár alapos tudomással bír, teljesen meg van gyöződve, hogy betegségem merőben tettetés, de ha tébolydában öhajított élni: készséggel teljesíti kívánságomat s egyenesen a hűpotezői orsz. tébolydába fog elhelyezni — s kívánja, hogy sok éve-kig jól érezzem ott magamat.

— És most mit mondjak többet? ... viselem, talán megérdemelt szenvedésemet, míg a sors megkönyörűlt rajtam egyszer s ott kün a lombos fák alatt egy esendes kiesiny sir nyugalmat ad. — De Most innen, — tevő hozzá gyors modulattal, nyúlva munkája után, — az orvos közleltdt látom. . . én örült vagyok. . . s ismét fölülte megörva arezát, mielőtt üdvözölhettem volna, gyorsan hagyta el a löczt.

Pár perczig mintegy rémes álomból ébredve néztem a boldogtalan nő után, valami leírhatlan hideg borzongás futott keresztül egész lényemen, mely ezt sűgá: el innen, el!...

Megjelent a „Szegedi szakácskönyv” negyedik kiadása; díszes színnyomatú kemény táblába köve, ára 2 ftr. E hasznos s alig nélkülözhető szakmunka igen nagy szolgálatot tesz úgy a férjhezmenő leányoknak, mint a tapasztalatlan fiatal menyekének a konyhaművészet terén, de még a jártasabb házióknél is mint emlékeztető szolgál a szántalan étel-nemek készítése módjára nézve. 40 év bő tapasztalatait közli e könyben a szerző a közönségnek a főzés és sütés minden ágában s nagy érdeme a szakácskönyvek, hogy a főslly a valódi magyar zamati ételekre van fordítva, a nélkül, hogy a legfinomabb francia ételek háttérbe szorítottamák. Már a harmadik kiadás több mint 200 etelemmel, a befűtök készítmódjával, a felszélésről (képekkel) értekezé czikkkel bővítetett. A mostani negyedik kiadás az étkek száma szintén szaporodott, így hogy az ételnevek leírása jóval fölmúlja az 1000-ot; egyes tételek figyelemmel átdolgoztattak és kibővítettek, miáltal a könyv értéke tetemesen emelkedett. Tartalmaz ezenkívül a szakácskönyv állapot az év minden napjára nagyobb és kisebb háztartási igényeknek megfelelőleg egy sereg rendkívüli ételap, villásreggeli, lakomák, oszonak, vacsorák, lakodalmak, stb. alkalmára, melyek által háziasszonyaink sok fejtevéstől szabadulnak meg. Hogy mennyire igazak a fenti állítások és mennyire megfelelő és bezagot pótolta a „Szegedi szakácskönyv”, az legfőnyesebben igazolja az a körülmény, hogy a jelen szakácskönyvből 8 év alatt 7000 plm. adatott el. Szóval, a szakácskönyv IV-ik kiadása semmi kívánati nem nagy hátra, s csak dícsereit érdemel, hogy diczára a tetemes bővítések és anyagi áldozatoknak, ára a régi maradt. (2 ftr.) Kapható a kiadó Burger Gusztáv nál és minden hazai könyvkereskedőnél. „Szegediner Kochbuch” cím alatt a fenti szakácskönyv német fordítása szintén kapható 2 ftrt.

KÜLÖNFÉLEK.

— Az Olvasókör márczius 15-ikét társasvacsorával fogja megünnepleni, mely alkalommal Kossúth Lajos arczképe fog lelepleztetni. A vacsora aláírás-ívek már ki vannak bocsájtvá, melynek a részvételn kívánók akár a Casinó, akár az Olvasókörben nyitva levő ívekkel intézkedhetnek végett a mai nap folyóama alatt aláírni sziveskedjenek. Dömötör Károly, elnök.

— Közigazgatási bizottság. A közigazgatási bizottság e hó 8-án Szapáry István gróf főispán ö méltósága emöklete alatt ülést tartott, a melyen a szokásos havi jelentésen kívül több magánügy intéztetett el.

— Sorozás. Az idei újonczállítás már befejeztetett és pedig a következő eredményel: I. korosztály előállított 334; igazoltan távol volt 16; igazoltatlan 18; a rendes hadsereghez besorozottat 52. A II. korosztályból előállítottat 291, igazoltan távol volt 20, igazoltatlan 15; besorozottat 52, mind a rendes hadsereghez. A III. korosztályból előállítottat 197, igazoltatlan távol volt 11, igazoltan 14; besorozottat a rendes hadsereghez 32, a honvédséghez 36. A IV. korosztályból előállítottat 150; igazoltatlan távol volt 7; igazoltan 2; besorozottat a rendes hadsereg póttartalékához 11. Összesen előállítottat 972; igazoltatlan távol volt 54, igazoltan 49; besorozottat a rendes hadsereghez 147, a honvédséghez 36, összesen 183. Az ez évi hadutalék 127 és a múlt évről hátralékban maradt 29, mely tehát teljesen föfiztetett. Megjegyezzük, hogy a most előállítottak körülbelül 18%-a vált be katonának, a mi — különösen az előbbi évhez képest — eléggé kedvező eredmény.

— A Fölolvasó-Társaság” első estélyéről mult számunkban adott rövid értesítést a következővel egészítjük ki, a második fölolvasó, Nagy Ferencz előadást évul kezdti, hogy a parlamentek tekintélye Európa szerte süyled. Ennek főoka szerinte a párturalom, vagyis az a kormány-rendszer, mely szerint bizonyos ideig egy csoport ember kormányoz, a másik pedig csak akadékoskodik, s ha fordul a kocka, fordul a szerep is. Hogy ez nem észszerű, bizonyítja az a tény is, hogy az élet semmi viszonyában nem alkalmazkodik. Ezután kimutatja, hogy e rendszer az óskor maradványa, a mikor a nyers erő uralkodott, de bizonyítja az is, hogy mikor életbevágó kérdés merül föl, megszűnik a pártcherez: szóval néha jó, máskor nem jó. A párturalom nem az értelmi különbség, hanem a rokonszenv és személyes érdek eredménye, mert ha az előbbi volna igaz, anyai párt alakulna, a hány politikához értő ember van. A párturalom elfojt minden önállóságot az egyesekben, vagy arra készíti, hogy személyes érdekének kielégítésére törekedjék. A legtöbb esetben a pártérek a hazza érdeke fölé kerül, s a kormány megtartása vagy megnyerése lesz a főcél. A pártrendszerben egy ember, a vezér, uralkodik diktatóri hatalommal, s népkormányról beszélni, visszalés a nyelvhasználatnál. Igaz, hogy csak a képes ember való a kormányzásra, s ha két vagy három erős ember van, az ország kormányása nem talán-e elég helyet mindenik számára, hisz a valódi képességet nem a votumok többsége adja meg, hanem a komoly tanulás. — A népszerű kormányzás ezújl a nép tetszésének megnyerése, s hogy a népek mindig az tetszik, a mi az országára legjobb, bajos volna komolyan álli-

tani. A hivatal-viselésben az állandóság csaknem főkéllék a kötelesség hű teljesítésére, s hogy lehetne jótékony az állás bizonytalansága ama nehézségekben, melyeket legmagasabb hivatalnokainknak kell végezni? Pedig a párt-rendszer ezt hozza magával. Földgöz, hogy az országot valaki kormányozza, de a kormányzás akkor igazán jó, ha minél állandóbb, s a legképebb emberek vállvetve ügykeznek az országot jól kormányozni. Mind a két fölöl-vásot a szép és méltányoló közönség élesen tapsolta meg. — A második estélyen márczius 5-én egyik előadó Szakács István tanár volt. Tárgya: A ruházatról.

— **Dr. Tassy Pál** kir. alügyész úrnak új munkája került ki ismét a sajtó alól. Címe: „Az európai nemzetközi jog vezérlő-nála”. Belőle érdekes mutatót nyújt legközelebb hozunk.

— **Adókvetés.** A III. ik osztályú kereseti adó kvetését városunkban e hó 15-én kezdi meg az adókvető bizottság. Felhívjuk erre az érdeklődők figyelmét azon megjegyzéssel, hogy az adókvetés előírnyzatot mindenkiné jogában áll az adóhivatalnál a hivatalos órákban megtekinteni.

— **Népfőkelés.** A mult számunkban közölt miniszteri rendelet és hirdményhez képest a főkapitánysság mindazokat, kik népfőkelési tisztai állásokra pályáztak, a tisztai tanfolyamra való jelentkezés és a kvalifikáció kimutatása céljából megidézte. Péntek délután 28-an jelentkeztek és igazolták képzettségüket. Azokat, kik aspirálnak a tisztai állásra s még eddig nem jelentkeztek, figyelmeztetjük, hogy f. hó 16-ig jelentkezzenek, igazolják képzettségüket és válaszadják meg a tanfolyam helyét, mert ellenkező esetben a tisztai állásoktól eslenek. A mint értesülünk, polgármesterünk az újonnan kiállított jegyzék felterjesztésekor a honvédelmi miniszteriumnál lépéseket fog tenni az iránt, hogy tekintettel a nagyszámú jelentkezőkre, Kecskeméten állítsassék fel gyakorlati tisztai tanfolyam.

— **Halálozások.** Rhúz Pál, 40 év lefolyása alatt volt városi tisztviselő, élete 75-ik évében, hosszas szenvedés után, f. hó 15-én meghalt; temetése f. hó 7-én d. u. 4 órakor ment végbe. — Dékány János folyó hó 8-án, élete 30-ik évében, 18 nap beteg volt meghalt. — Csanádi Sámuel, végzett jogász, Klauber János kecskeméti tanító fia, f. hó 10-én éjjel, hosszas betegeskedés után meghalt. A boldogult egyike volt a legterősebb fiatal embereinknek. Béke hamvaikra!

— **Szembetegség.** A város hatósága erősen folytatja a törvény és miniszteri rendelet rendelkezési értelmében a ragályos szembetegség, a szemészet köthártyalag gyógyítását. A városokban a kerületi orvosok hetenként kétszer, a pusztákon ugyancsak a kerületi orvosok és az ezülből fölkerült három gyakroló orvos, u. m. Dr. Szabó Mihály, Dr. Fodor Jenő és Dr. Kecskeméti Sándor ugyancsak hetenként kétszer eszközlik a gyógykezeléseket. Az állatok már e tekintetben is javulásnak indultak, mert az idei sorozásnál már sokkal kevesebb szembeteg találtott, mint a mult évben.

— **Kovács Sándor** helybeli birtokos és törvényhatósági bizottsági tag f. hó 10-én délután önkévetelt vetett életének végét, az őt kereső hozzátartozók már csak holttestét találhatták. A boncolás kiderítette, hogy Kovács Sándor nagymértű agyverésben, s ebből származott agyántalamban szenvedett, s ennek folytán bizonyos megállapítható, hogy az öngyilkosságot beszámíthatlan és zavart elméleti állapotban követte el, ezt a családbeliek által észlelt tünetek is támogatják. Egyébiránt az öngyilkosság másképp nem is magyarázható meg, mert az elhunyt teljesen rendezett és jó vagyoni viszonyok közt, boldog családi életben, övéi által szeretve és tisztelve élte végső napjait.

— **A Felolvasó-Társaság-ból.** A felolvasások második szakasza f. hó 16-án, kivételesen szerdán, kezdődik a kath. főgynasiumban. Ez alkalommal felolvasók lesznek: Laczkó Dezső, k. r. főgymn. tanár, ki „Ethnographiai apróságok” és dr. Csabai Géza orvos, ki „Közegészség-ügyünk” cziműen tart felolvasást. Az utóbbi felolvasás, melyre a felolvasó készséggel vállalkozott, pótlólag került a programba, mert dr. Kecskeméti Lajos f. hó 27-én, vasárnap, a színházban fogja megtartani nagyobb közönségnek szánt felolvasását. E felolvasásokra előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Végtárgyalás.** A Vágó Imre és Ihász Elemér által elkövetett sikkasztási bűnügy végtárgyalása e hó 7-én tartottott meg a kecskeméti kir. törvényszéknél. A bíróság elnöke Kovács József törvényszéki bíró, szavazók Bárány Károly és Bodrossy Lajos törvényszéki bírók voltak. Közvád-lóként dr. Geguss Gusztáv kir. alügyész szerepelt; védők: Vágó részéről Zimay Károly kecskeméti, Ihász részéről dr. Holló Lajos felegházi ügyvédek voltak. A budapesti posta igazgatóság képviselőjében Szabó Elek fogalmazó jelent meg. A

tárgyalás — mely két órai szünettel reggeli 9 órától esteli 8 óráig tartott — a vádlottak töredelmes beismerése folytán jobban az enyhítő vagy terhelő körülmények kidomborítására szorítottott. A tárgyalás folyamán nagyszámú enyhítő körülmények merültek föl. Tanúként kihallgatottak: Radics Károly postafőnök, Hodovali József postatiszt, Bleyer Adolf és Domokos Boldizsár ügyvéd kihallgatottak még: Madi János és Muraközy János szakértők, kik okirathamisítás konstatáltak. A bizonyítási eljárás befejeztével dr. Geguss Gusztáv alügyész mondta el szépen kidolgozott, tartalmas és magasfokú büntetőjogi képzettséget eláruló vádbeszédét, melyben a vádlottakat a btk. 462. §-ában körülírt és a 463. §-szint minősülő hivatali sikkasztás, — továbbá a 391. §-szint okirathamisítás bűntetteiben kérte büntösökné ki mondani. Ezután Zimay Károly és dr. Holló Lajos tartották meg vádbeszédei ket, melyben különösen az enyhítő körülményeket tüntették fel sikerülten. Ezután a bíróság visszavonult és félőrai tanácskozás után Kovács József elnök kihirdette az ítéletet. E hó 15-én a vádlottak a btk. 462. és 463. §-ai alapján a hivatali sikkasztás bűntetteiben büntösökné mondtak ki, azonban a túlnyomó enyhítő körülmények folytán a 92. §-szint alkalmazásával, a 3 havi vizsgálati fogság beosztásával, az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 2 évi börtönről, három évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítéltettek, azonkívül az elsíkkasztott 6500 frtnak és az eljárási költségeknek egyetemleges, — a rabtartási költségeknek pedig személyenkénti megtérítésére köteleztettek. Az ítéletben a vádlottak megnyugodtak, a közvádlo és védők — ez utóbbiak a minősítés miatt — felebbetk. A vádlottak az ítélet jogerőre emelkedéséig szabadlábra helyeztetek.

— **Helyreigazítás.** E lapok legutóbbi számának újdonság rovátában „Hymen” czim alatt megjelent közleményben Dr. Szabó Mihály polgári állása sajtóhibából tévesen jelölött meg, mert az: városi tisztai orvos Nagy-Körösi. Mit ezennel helyreigazítunk.

Közgazdaság.

A Kecskeméti Gazdasági Egyesület választmányának Horváth Döme úr elnöke által folyó évi február hó 27-ik napján tartott ülésében a következő tárgyak nyertek elintéztés:

Olvasottak az orsz. Törzskönyvelő bizottság 138. sz. alatti megkeresénye, mely-nél fogva az Egyesület ismétölög hivatott fel arra nézve, hogy e vidéken létező gazdasági viszonyok, tisztavéri tenyészjószágainak törzskönyvezési bejelentése szorgalmazza.

Es ez nagyon helyes intézkedés, illetőleg helyes kezdeményezés, — mert még csak az. — hiszen ma holnap úgy sincs a gazdának más jövedelemforrása, mint a jószág, különösen pedig a lótenyészésre fordított gond után várható reménye.

Szarvasmarhának, sertésnek nincs ára, a juh már elrogyott, — de a szép és jó fiatal lovat drága pénzért megveszik. Ez az egy még, a mit ki nem vehettünk kezünk-ből sem Amerika, sem Ausztrália.

Azok kedvéért, a kik talán nem birnak kellő ismerettel a törzskönyvelés fogalmáról, itt megérintjük, miszerint ennek czélja kimutatni, hogy úgy mondjuk lótenyész az egyes vidékeken s összehozva az országban itt-ott létező ez vagy ama faj, de mindig tisztavéri tenyész jószágokat a végre, hogy ha valaki vagy beföldi, vagy külföldi tenyész, vagy kereskedő, valamiféle tisztavéri jószágot megvételre keres, ez esetben csupán a törzskönyvelő bizottsághoz fordul és ott tüzetes utasítást nyer a beszerezhetési forrás feltalálására nézve. Kétséget sem szenved, miképp ez in-

tezkedés mind a tenyészőre, mind a vásárlóra felelté helyes és egy rendezett államban sem nélkülözhető.

A kinek tehát van 5—6 darab tisztavéri tenyész lova, nehány marhája, 2—300 vagy több darab juha, sertése, az már bátran hozzá nyúlhat bejelentési igényeizhez, mire nézve a további teendőkre nézve, tüzetes utasítással készséggel szolgál.

Olvasottak Vízák János gépgyáros árjegyzéke Üpestről, mely-nél fogva általa fel-talált ismétölög szalmarakóit, bizonyítványokkal támogatva ajánlja. Ezen készülvé-legalább tíz lóerű géphez alkalmazható legelőszerrubén, mely a már kiscépezt szalmából a magot végképpen kirázza, ára 250 frt; az illett géptulajdonosok figyelmébe melegen ajánljatik.

A jószágtenyésztési szakosztály véleményására utasítottott arra nézve, vajjon az 1885 ik évben megkezdett tenyészmarhavasár és kiállítás, a jelenlegi viszonyokhoz mérten észszerűen megtartható lenne-e ez évi őszön?

Végül Máté Sándor úr a gazdasági iskolának helyettes elnöksége alatt egy bizottság küldetett ki arra nézve, miszerint az Egyesület által ez év folytatandó megtar-tandó szántás- és ekeverseny módozataira nézve tervezetet és véleményes jelentést adjon.

Ezek mellett, egyéb házi ügyek elinté-zése után a gyűlés elszűnt.

Kecskemét, 1887. márczius 2.

Cserklyei Károly,
egyl útkár

A kéveköto-aratógépek terjedése.

Fővárosi levelezőnk a következőket írja: „Mc. Cormick” név bármily idegen hangzása van is, hazai gazdánk közt évről-évre népszerűbb lesz. Círus H. Mc. Cormick ugyanis a neve a kéveköto-aratógépek első feltalálójának, ki kizárólag e gépek gyártásával foglalkozik és a ki azokat évek során át annyira javította, hogy ma már a föld leg-jobb kéveköto-aratógépei. Midőn Müller Emil fővárosi gépkereskedő a Mc. Cormick féle kéveköto-aratógépet 1885-ben hazánkba hozta, mindössze két darabot adott el belő-lük. 1886-ban már 40 darabot, míg az ez évben eladtott Mc. Cormick-féle ily aratógépek száma már eddig meghaladja a 130-at és nincs messze az idő, mikor a gazdalkö-zönség, belátva e gép rendkívüli előnyeit, ép oly kevéssé fogja nélkülözni, mint a cséplőgépeket. E fényes eredmény annak köszönhető, hogy e gépekkel az ország több vidékén eszközölt kísérletek kitünően sikerültek, különösen pedig Vilonya veszprém-megyei községben, hol Lakat János földbir-tokos a mult évben a kísérletet rendetlen, túlkavicsos, egyenetlen és szertelött hullám-talajon rendezte, melyen a gép a nagy nehézségek dacára aránylag csekély vonó-erővel oly munkát végzett, mely a jelen voltakot meglepte. Ugyaníly elismerésben részesülnek a nevezett gyárosnak fűkaszálo és marokráto arató gépei is.

Új találmányok a sérvkötészet terén. Pápay Ernő dr. fővárosi orvos úrtól a következő sorokat vettük: A vidéken lakók, kik valamely oly bajban szenvednek, melyet csak sérvkötészeti, kötszereseti és orthopaediai köt- és műszerek által lehet gyógyítani, tudvalevőleg nincsenek abban a helyzetben, hogy a bajuk gyógyításához szükséges ily eszközöket úgy ismerjék, mint pl. a fővárosiak. Ennek aztán az a hátránya van, hogy legtöbbben egész életükön át ki-notztatták magukat valamely ily eszközzel a nélkül, hogy egy jobbnak létezőeséről tudnának és e körülmény indított arra, hogy az e téren felmerült kitünő újabb találmányokat röviden megismertessünk. Eddig p. o. csak a primitív, úgynevezett toll- és gumivagy ruganyos sérvkötöket ismerték. Az első hiányos és még ha kifogástalanul van is elkészítve, a toll által okozott nyomás

nemcsak hogy határozottan káros, de oly fájdalmat okoz, hogy a szenvedő inkább elhanyagolja a bajt és veszélynek teszi ki magát, semhogy a nyomás által okozott fájdalmat eltűrje. A második fentemlített eszközt pedig kévelmes ugyan, a mennyiben épen semmiféle nyomást nem gyakorol, de ép azért még teljesen ki nem fejlődött bajnál nem sokat használ, előrehaladottabb bajnál pedig inkább árt. Most azonban Keleti J., a koronaherceg-útoza 18. szám alatt lakó ismert fővárosi kötszergyáros egy oly találmányra nyert kizárólagos szabadalmat, mely az eddigi ily gyártmányok hátrányaival nem bír. Ez tökéletesen a testhez simul, a sérv irányához és alakjához idomított, kitünő szolgálatot tesz meg a legavultabb bajoknál is a nélkül, hogy kellemetlen nyomást okozna. E mellett feltaláló e kötöket két külön könnyen felváltható pelotával látja el, az egyiket zizadással elleni védelel vonja be, mely az zizadást és az eszköz romlását meggátolja és mindig tisztán és szárazon tartja. Ez eszköznél ára daczára sok előnyök, egy oldalra 8 frt, kettőre 16 frt. Ugyancsak Keleti úrnál kaphatók az általa kitünően javított és fölttö kezéssel úgynevezett köldök-sérvkötők, aranyérvkötők, melyek e fölttö kellemelen és elhanyagolás esetén veszélyessé válható bajnak elejét veszik, továbbá végbél-és elleni kötők, hasköltők, hátegyenesítők hanyag felső test-tartással ellen, görcs-érharisnyák, mülábak, szóval minden oly eszköz, mely a sérvkötészet, betegápolás és orthopaedia terére tartozik. Keleti úr szivesen ad felvilágosítást bármely szakba vágó ügyben és árjegyzékét kívánatra bárkinek megküldi.

ÜZLET.

Sertésvásári jelentés

az első magyar sertésvásárlás és kölcsönölő-legező részvénytársulatnak.

Budapest-Köbánya, márczius 11.

Heti átlagárak: magyar vál. ár 240—320 kg. nehez 49—50 kr., 180—240 kg. nehez 48—49 kr., öreg 300 kg. nehez 47—48 kr.; vidéki sertés 47—48 kr. — Transziban: szerbiai 44—46 kr.; romániai 48—49 kr.

Első árak: Kukorica 6.30 kr., árpa 7.— kr.

Piaci árjegyzék.

Tiszta biza métermáskantent.	8.50	król	8.75	krig.
Kétszer	6.40	—	6.50	—
Hozs	6.30	—	6.40	—
Arpa	6.90	—	7.10	—
Zs.	6.30	—	6.50	—
Tengeri kecskeméti mm.	6.05	—	6.10	—
Kylos	5.80	—	6.—	—
Szalonna	52.—	—	54.—	—
Krumpli	3.10	—	3.30	—
Szona	3.10	—	3.20	—
Száma	1.50	—	1.60	—

Felolós szerkesztő: HANUSZ ISTVAN.

NYILTÉR.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legjobb ásványvíz
SVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitünő hatásnak bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és hollyaghu-
rutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

A z e l s ő o s z t r á k

Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári

t á r s a s á g

BÉCSBEN, IV. Heumühlgasse 13. alap. 1817.

MARKERT M. vezetése alatt

ajánlja nagy árúraktárát, melyben kész ajtók és ablakok bezárólag kapcsokkal, úgyszintén puha hajótalajok a tölgyfából amerikai fries- és parquettalajok.

A gyár szárazfa-anyagának nagy raktára által, mint szintén kész árúinak nagy készlete következtében ama helyzetben van, hogy minden szükségletet feltéveztett árúkból a legelővidebb idő alatt teljesíthet.

A gyár vállalkozik portálék előállítására, kaszárnnyak, kórházak, iskolák, irodák stb. stb. berendezésére is, nemkülömben mindenféle, gépekkel előállított faművek elkészítésére, adott rajzok és minták után; kivéve a házi bútorokat.

HIRDETÉSEK.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS.

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége

József főherceg, és ő felsége Milán szerb király

asztalán rendszeres italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is éppolygyórt hazaikban alálánosán a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-ter 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Keckskeméten kapható: Bóka Zsigmond, Feuer Jakab, Gyenes Sándor fiai, Katona Zsigmond, Pataky és Nyirady és Witz Gusztáv uraknál. 12-1

Az 1886-ik évi elszáll. 2.000,000 palackk.

EQUITABLE

az Egyesült-Államok életbiztosító-társasága NEW-YORK-ban.

Alapították 1859-ben.

Biztosítási állomány 1886. december 31-én 1,747,000,000 márká.

Az új felvételek kitétek:

1884-ban	1885-ban	1886-ban
360,000,000	408,000,000	474,000,000

Az ősszalap emelkedett 1886. január hó 1-től 1887. január 1-jéig 272,000,000 márkáról 321,000,000 márkára.

A tiszta nyereségtöbblet 1887. január hó 1-én 60,000,000 márkát tesz ki és a múlt évhez viszonyítva 130,000,000 márkával emelkedett. Tőkebefektetések Európában 16,000,000 márkán felül. A kötvények 3 év múlva kifogásolhatlanok. Minden kötvény visszavásárlási és leszállítási joga 3 év múlva. A 100,000 dollárból álló részvénytőke alapszabályszerűleg csak 7% kamatoztatik, az azon felüli sok millióra rigó nyereség kizárólag a biztosítottak javára esik.

Aligazgatószék Magyarországon:

Budapest, Andrásy-ut 12. szám.

Főigénykésgek Keckskeméten:

WITZ GUSZTÁV úrnál.

44 (6-1)

Hirdetmény.

A lovassági laktanya építési vállalat részéről ezenel közírré tétetik, miszerint a telepen levő és irodahelyiségül használt épület, mely szőlő-terekben nyári lakásnak különösen alkalmas, egészben vagy két részben jutányos áron eladó.

Bővebb értesítést a laktanya építési vállalat irodájában nyerhető. 32 (2-2)

Kiadó lakás

van mindenféle mellékkellyiséggel belső-sétátér mellett 168. sz. a. **Dékány Mihály** házában; ugyanott a legjobb

száraz tűzi keményfa

öle 14 frtjával kapható, — és egy

takarékpénztári részvény

van nálla letéve eladás végett. 27 (0-4)

Kiadó lakás.

A nagy-kőrösi-útcában Beretvás-százádalával szemközti 195-ik számú házban egy

emeleti lakás,

mely áll 2 szoba-, egy előszoba-, konyha- és egy élestarból. 1887. május 1-jétől bére adandó. Bővebb felvilágosítást ad a háztulajdonos

Spitzer Mór.

45 (3-1) Trombita-útcza, VIII. tized 8. szám.

Arverési hirdetmény.

A Szei László tulajdonához tartozott a városi közönség által megvett 8. tized, Gólya útca, 62. sz. a malomtelekek, mely a Horog- és Gólya-útcák szabályozása folytán a hozzácsatolt telekreszkekkel kiegészítve a 8. tized: 89. népsor szám alatt önálló telket képez, szabakézi arveréseni eladása a törvényhatósági közgyűlés határozatából kifolyólag a városi tanács által elrendeltetvén, annak a városi háza tanácstermében leendő megtartására határidőül a f. 1887. évi március hó 28. napjának d. e. 9 órája tűzettek ki.

Miről a venni szándékozók azzal értesítettek, hogy az arverési feltételek a következőkben állapítottak meg u. m.:

1) kikiáltási árul szolgál a városi tanács által a becsüles alapján megállapított becsületek: 615 frt 30 kr.;

2) arverési szándékozók tartoznak a becsületek 10%-át bnatpénzül készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban az arverés kezdete előtt a kiküldött kezeikhez letenni;

3) az arverés eredménye a vevőre a letéteskor azonnal, a városi közönségre nézve azonban csak jóváhagyás után kötelező;

4) a vételi ár a következőképp lesz fizetendő, nevezetesen: a vételi ár $\frac{1}{2}$ -ad része, melybe a vevőnek visszatartandó bnatpénze betudatik, az arverés napjától számítandó 15 nap alatt minden kamat nélkül; $\frac{1}{3}$ -ad rész pedig f. 1887. évi szeptember hó 29-én; $\frac{1}{3}$ -ad része pedig az 1888. évi ápril hó 24-én lesz fizetendő, ezen két részlet után azonban az arverés napjától számítandó 7% kamat is vétetiki, joga lesz azonban vevőnek kérni, hogy a vételi ár fele része a megvett ingatlanra leendő bekebelezés mellett nála kölcsönkép 10 évre megahagyassék, a mikor is a vételi ár ezen része 10 egyenlő részletben évenként utólagosan, az egész töke után járó kamatokat pedig minden félév végén lesz köteles fizetni;

5) vevő a vételi ár fizetésén felül viseli még az arverés helyegköltésgeit s az átiratás-szal felmerülő díjakat, valamint a kiszabandó összes illetéket is;

6) vevő a vételi ár első részletének lefizetésével az ingatlan birtokába lép, de ugyanakkor köteleztetik a szerződést is kiállítani s abban a vételár hátralékot a megvett ingatlanra leendő bekebelezéssel biztosítani;

7) ha a vevő a vételár első részletének lefizetésénél vagy a szerződés kiállításánál a feltételeknek meg nem felel, kárára és veszélyére új arverés fog elrendeltetni.

Kelt Keckskeméten, 1887. március hó 7-én tartott tanácsülésből.

Szalkay Gerő, polgármester.
Lestár Péter, jegyző.

Háztulajdonosok és építész urak figyelmébe ajánlva.

Miután ez idényben sikerült a legelső mézgyárosoktól a legjobb minőségű

meszet

leszállított árban beszereznem: képesnek érzem magam úgy **olcsóságára**, mint a méznek **kitünő minőségére** nézve **versenyt** bárkivel kiállani.

Tisztelettel felkérem tehát a n. é. közönséget, hogy szükségletét beszerezni nálam sziveskedjék, így biztosítva lesz, hogy olcsó és kitünő minőségű meszet fog kapni.

Tisztelettel

Rosenbaum Antal.

A posta átellenében.

39 (6-2)

Reichert hölgypora és krémje

lehető legfinomabb, leggyöngédebb hárszépítő és bőrfinomító szer, mely a bőrhámot, börtakákat, az arcz vörösségét eltávolítja s a felpatogzott árdes bort többnyire pár nap alatt simává és puhává teszi.

A Reichert-féle **Serall-krémje**, este lefekvés előtt az arczra és kezekre dörzsölve, simálókönységnél és gyöngétségénél fogva könnyen áthatol a bőr minden rétegén, gyógyító visszahatást kelt, a bőr likacsait megújítja, annak rugonyosságát előmozdítja s azt a légköri behatások, — mint hőség, hidegség, zord levegő stb. ellen véd.

a REICHERT W. hölgypor,

a lehető leggyöngédebb, legfinomabb, bárosnyomású s a legkárakérossabb illenem készítmények között, nappal és este, salonnokba és kimenőre, színházba és táncszínházokra egyaránt. E szer teljesen ártalmatlan, olmosít és wismutot mentes, jól alkalmazva, még a leggyakorlottabb szem előtt is láthatatlan, tartósan betűdi a bőrt, izadást nem távolítja el s az arcznak az ifjú bőrség s szépség látszatát kölcsönzi.

Kapható továbbá francia és angol eredeti illatszerek a legkitünőbb minőségben, u. m. Reseda, Jasmín, Chappre, Wild rose, Ylang-Ylang, Joquet-Club 60 kr., 1 frt 20 kr. és 1 frt 50 kr.ros üvegekben.

Gyógyborok: China vasbor, Krieger és Rozsnyay gyógyszereszek készítményei.

Tokaji asszúbor. Dr. Szabó Gyula pinceszőléből 1 frt 50 kr.ros üvegekben.
Malaga gyógybor. Gyöngédeknek régi lázaknál, gyomorgyengeségnél, valamint csemegeborként élvezve egyaránt kitünő.

Főraktár:

Molnár János gyógyszer-tárában.

KECSKEMÉTEN.

30 (10-3)

Nyomatott Keckskeméten, Tóth Lászlónál. 1887.

Hirdetés.

A Keckskeméti takarékpénztár egyesület új épületében az 1-ső emeleten, egy

nagy családi- és egy magánlakás;

valamint egy **bolthelyiség** azonnal, vagy Szent-György napkor bére vehető. Bővebb értesítést ad az igazgatóság.

Arverési hirdetmény.

A keckskeméti kir. törvényszék mint telekényvi hatóság részéről közírré tétetik, hogy a keckskeméti kereskedelmi iparhitelintézet és népbank s az erendelt osztalokozs folytán Kriesz József és a keckskeméti takarékpénztár-egyesület végrehajtóknak **Hauszger János** és Róza Erzsébet végrehajtást szorvettek ellen 570 frt, illetőleg 1400 frt, 200 frt és 450 frt tőke és jár. iránt folyamatosan levő végrehajtási ügyben az alsó-alpári 49. sz. telekjegykönyvben 70. hrsz. alatt foglalt, végrehajtást szenvedettek nevén álló 400 frtba beállított házbirtok tartozékával együtt az 1887. évi május hó 31-ik napján d. e. 9 órakor, mint egyetlen határidőben, e kir. törvényszék telekényvi helyiségében megtartandó nyilvános arverésen az egyidejűleg megállapított s a hivatalos árak alatt a telekényvi hatóságnál, valamint Alpár Község hízánál megtekinthető feltételek mellett a kikiáltási ár alól is eladati fog.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árul szolgáló becsü 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírra a kiküldött kezeikhez bnatpénzül előre letenni.

Kelt a keckskeméti kir. törvényszék 1887. évi február 23-án tartott üléséből.

Tóth József, jegyző.
Gáll Ferencz, 46 (1-1) kir. törvényszéki elnök.